

DOI: <https://doi.org/10.15388/SMP.2025>

Mokslinė-praktinė konferencija SLAUGOS MOKSLO NAUJOVĖS: 2025

2025 m. gegužės 21 d.
Vilnius

Konferencija skirta visų specializacijų bendrosios praktikos slaugytojams, išplėstinės praktikos slaugytojams, visų pakopų slaugos studijų programų studentams, slaugos tyrėjams ir mokslininkams

Konferencijos tezės

Sudarytoja Rita URBANAVIČĖ

Ekonominių veiksnių poveikis slaugos praktikai Europoje nuo XIX amžiaus iki dabarties

Dominika Ropengo, Natalja Istomina, Rita Urbanavičė

Vilniaus universiteto Medicinos fakulteto Sveikatos mokslų institutas

Tyrimo pagrindimas. Slaugos istorijos vystymosi Europoje analizė padeda suprasti, kaip slaugytojo profesija keitėsi nuo XIX amžiaus iki mūsų dienų, kokie ekonominiai ar kiti veiksniai jai turėjo įtakos ir kaip tai paveikė šiuolaikinę slaugos praktiką. Ekonominės krizės turėjo reikšmingą poveikį slaugos praktikai Europoje nuo XIX amžiaus iki dabarties, nes ne tik paveikė sveikatos priežiūros finansavimą, bet ir padarė įtaką slaugos darbo sąlygoms, personalo skaičiui ir pacientų priežiūros kokybei.

Tikslas – išanalizuoti ekonominių veiksnių poveikį slaugos praktikai Europoje.

Metodai. Literatūros šaltinių paieška buvo atlikta naudojant PRISMA metodą. Sisteminė mokslinės literatūros paieška atlikta duomenų bazėse *PubMed*, *Web of Science* ir mokslinės informacijos paieškos sistemoje *Google Scholar* naudojant paieškos žodžius ir žodžių derinius lietuvių ir anglų kalbomis: slaugytojų migracija (angl. *nursing migration*), ekonominės krizės (angl. *economical crisis*), ekonominiai (angl. *economical*), problemos (angl. *problems*), veiksniai (angl. *factors*), poveikis (angl. *impact*), senėjanti visuomenė (angl. *ageing society*) su loginiais operatoriais *AND*, *OR*. Į apžvalgą įtraukti atviros prieigos, viso teksto straipsniai anglų ir lietuvių kalbomis. Duomenys klasifikuoti pagal šiuos pagrindinius ekonominius aspektus: sveikatos priežiūros finansavimas, slaugytojų migracija, finansinės krizės ir senėjanti visuomenė.

Rezultatai. Ekonominės krizės Europoje, ypač 2008 m. finansų krizė, reikšmingai paveikė slaugos sektorių, nes sveikatos apsaugos sektoriaus biudžeto mažinimas lėmė slaugytojų darbo užmokesčio mažinimą, didino jų darbo krūvį bei blogėjo slaugytojų darbo sąlygos. Slaugytojų darbo krūvio didėjimui taip pat įtakos turėjo senyvo amžiaus (65+ m.) žmonių skaičiaus augimas Europoje. Šie veiksniai sukėlė didelio masto slaugytojų migraciją iš mažesnes pajamas turinčių šalių į ekonomiškai stipresnes šalis, kuriose buvo geresnės darbo sąlygos ir didesnis darbo užmokestis. Moksliniai tyrimai rodo, kad šalies ekonominis stabilumas tiesiogiai veikia ne tik slaugytojus, darbo jėgą, tačiau ir teikiamų slaugos paslaugų kokybę. Todėl labai svarbu užtikrinti tinkamą sveikatos sektoriaus finansavimą.

Išvados. Ekonomikos stabilumas turi tiesioginį poveikį ne tik slaugytojų migracijai, netinkamų darbo sąlygų formavimuisi, tačiau ir slaugos paslaugų kokybei Europoje. Todėl svarbu įgyvendinti ilgalaikes šalies finansines strategijas, nemažinant finansavimo sveikatos sektoriui, kad būtų išvengta slaugytojų migracijos į kitas šalis ir sveikatos priežiūros paslaugų pablogėjimo.